Ceza Bölümü 2003/9 E., 2003/9 K.

- **ASKER KİŞİ SANIĞIN İŞLEDİĞİ SUÇ**
- **ASKERİ MAHALDE İŞLENEN SUÇ**
- **JANDARMA KARAKOLUNDA ZORLA ALIKONULUP FENA MUAMELEDE BULUNULAN SİVİL KİŞİLER**
- **SİVİL KİŞİLERİ JANDARMA KARAKOLUNDA ZORLA ALIKOYUP FENA MUAMELEDE BULUNMAK**
- **ZORLA ALIKONULUP FENA MUAMELEDE BULUNULAN SİVİL KİŞİLER**

- 353 S. ASKERİ MAHKEMELER KURULUŞU VE YARGILAMA USULÜ K... [Madde 9]
- 765 S. TÜRK CEZA KANUNU (MÜLGA) [Madde 245]
- 2803 S. JANDARMA TEŞKİLAT, GÖREV VE YETKİLERİ KANUNU [Madde 7]

"İçtihat Metni"

OLAY: Dicle/Döğer Jandarma Karakol Komutanı olarak görevli sanık J.Kd.Üçvş.C.Y. ile aynı Komutanlık emrinde görevli sanık J.Asb.Çvş.K.G.'nun, 31.5.2001 günü, aynı Komutanlık emrinde görev yapan bir askerin kimlik belgesinin kaybolması ve sivil kişi F.B'in bu kimlik belgesini bulduğundan şüphelenmeleri üzerine F.B. ile babası H. B.'i Karakolda zorla alıkoydukları, kimlik belgesinin yerini söylemeleri için fena muamelede bulundukları ileri sürülerek, eylemlerine uyan Türk Ceza Kanunu'nun 245. maddesi uyarınca cezalandırılmaları istemiyle 7. Kolordu Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 10.10.2001 gün ve E: 2001/3350, K: 2001/849 sayılı iddianamesiyle kamu davası açılmıştır.

7. KOLORDU KOMUTANLIĞI ASKERİ MAHKEMESİ: 27.12.2001 gün ve E: 2001/1934, K: 2001/1299 sayıyla; sanığa yüklenen eylemin askeri suç olmadığı, askeri bir suça bağlı bulunmadığı, sivil kişiye karşı, unsurları ve cezaları Türk Ceza Kanunu'nda düzenlenen suç nedeniyle kamu davası açıldığı bu nedenle yargılama görevinin adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, temyiz edilmeyen karar kesinleşerek, dava dosyası, Dicle Asliye Ceza Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

DİCLE ASLİYE CEZA MAHKEMESİ: 6.11.2002 gün ve E: 2002/12, K: 2002/88 sayıyla; asker kişi sanığa yüklenen eylemin, askeri mahalde işlendiği ileri sürüldüğüne göre, 353 sayılı Yasa'nın 9. maddesi hükmü uyarınca yargılama görevinin askeri yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, kararın temyiz edilmeyerek kesinleşmesi üzerine, dava dosyası, Dicle Cumhuriyet Başsavcılığı'nca, Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünün, Ali HÜNER'in Başkanlığında, Üyeler; Cengiz ERDOĞAN, Refik DİZDAROĞLU, Keskin KAYLAN, Necmettin ÖZKAN, Mehmet KAPUSUZ, Ahmet ALKIŞ'ın katılımlarıyla yapılan 10.3.2003 günlü toplantısında, Raportör-Hakim G. Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde askeri yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mustafa EKİNCİ ile Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Erol DURSUN'un, davanın çözümünün askeri yargı yerinin görev alanına girdiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

USULE İLİŞKİN İNCELEME:

Yapılan incelemede, usule ilişkin işlemlerde 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'da belirtilen süre ve biçim yönünden bir eksiklik görülmemiştir. Askeri ve adli yargı yerleri arasında Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur. Esasa ilişkin inceleme yapılmasına oybirliği ile karar verilmiştir.

ESASA İLİŞKİN İNCELEME:

353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu Ve Yargılama Usulü Kanunu'nun "Askeri Mahkemelerin Görevleri" başlığı altında düzenlenen İkinci Bölümünde yer alan "Genel Görev" başlıklı 9. maddesinde; "Askeri Mahkemeler Kanunlarda aksi yazılı olmadıkça asker kişilerin askeri olan suçları ile bunların asker kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidirler" denilmektedir.

"Askeri suç" ise, öğretide ve uygulamada;

a) Unsurları ve cezalarının tamamı Askeri Ceza Kanunu'nda yazılı olan, başka bir anlatımla, Askeri Ceza Kanunu dışında hiçbir ceza yasası ile cezalandırılmayan suçlar,

b) Unsurları kısmen Askeri Ceza Kanunu'nda kısmen diğer ceza yasalarında gösterilen suçlar,

c) Türk Ceza Kanunu'na atıf suretiyle askeri suç haline dönüştürülen suçlar, olmak üzere üç grupta mütalaa edilmektedir.

2803 sayılı Jandarma Teşkilat Görev Ve Yetkileri Kanunu'nun 7. maddesinde, Jandarmanın sorumluluk alanlarında genel olarak görevleri:

a) Mülki görevleri;

Emniyet ve asayiş ile kamu düzenini sağlamak, korumak ve kollamak, kaçakçılığı men, takip ve tahkik etmek, suç işlenmesini önlemek için gerekli tedbirleri almak ve uygulamak, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinin dış korunmalarını yapmak,

b) Adli görevleri;

İşlenmiş suçlarla ilgili olarak kanunlarda belirtilen işlemleri yapmak ve bunlara ilişkin adli hizmetleri yerine getirmek,

c) Askeri görevleri;

Askeri kanun ve nizamların gereği görevlerle Genelkurmay Başkanlığı'nca verilen görevleri yapmak,

d) Diğer görevleri;

Yukarıda belirtilen görevler dışında kalan ve diğer kanun ve nizam hükümlerinin icrası ile bunlara dayalı emir ve kararlarla Jandarmaya verilen görevleri yapmak, şeklinde sayılmıştır.

Jandarmanın genel olarak adli, idari ve askeri görevleri bulunduğu açık ise de; olumsuz görev uyuşmazlığına konu kamu

davasında, Döğer Jandarma Karakol Komutanlığı emrinde görevli sanıkların, askerlerden birinin kaybolan kimlik belgesini bulduğundan şüphelendikleri kişileri sorgulamak ve bu hususu araştırmak gibi bir görevleri bulunmamaktadır. Jandarmanın adli görevi, işlenmiş suçlarla ilgilidir. Somut olayda, işlenmiş herhangi bir suç mevcut değildir. Kaybolan bir kimlik araştırmasının Jandarmanın idari görevleri ile de bir ilgisi yoktur.

Bu durumda, asker kişi sanıkların herhangi bir adli ya da idari görevleri bulunmadığından uyuşmazlığın çözümlenmesi için 353 sayılı Yasa'nın 9. maddesi hükmü uyarınca değerlendirme yapılmalıdır.

Asker kişi sanıklara yüklenen eylemin, askeri mahal olan Karakol binasında işlendiği ileri sürüldüğüne göre, 353 sayılı Yasa'nın 9. maddesi hükmü uyarınca davanın askeri mahkemede görülmesi, bu nedenle 7. Kolordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

SONUÇ: Davanın çözümünde ASKERİ YARGI yerinin görevli olduğuna, bu nedenle 7. Kolordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin 27.12.2001 günlü, E: 2001/1934, K: 2001/1299 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 10.3.2003 günü KESİN OLARAK OYBİRLİĞİ ile karar verildi.